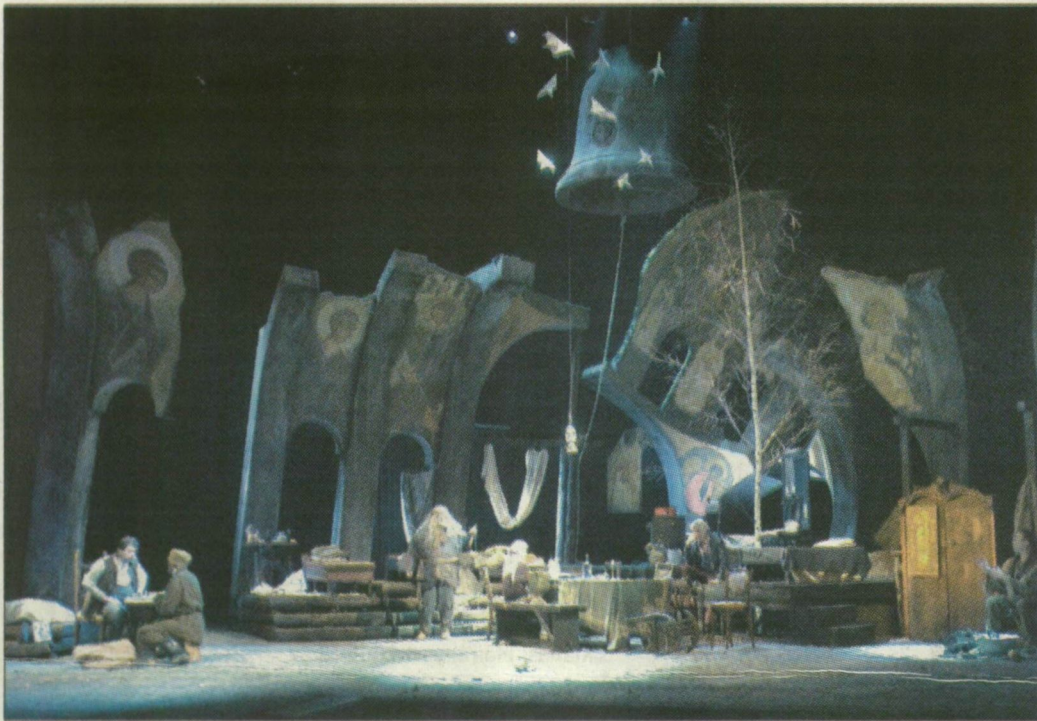

Gorkij Éjjeli menedékhelye a nemzeti színházban

A harang értünk is szól

Van egy csöppnyi abszurditás abban, hogy ugyanazon a napon, amikor a város közgyűlése döntött az országos visszhangot kiváltó „koldusrendeletéről”, épp a megalázottakról, perifériára kerültekről szóló Éjjeli menedékhelyt mutatta be a Szegedi Nemzeti Színház társulata.

Meghökkentő színpadkép fogadja a Gorkij darabját valamennyire is ismerő nézőt. Az Éjjeli menedékhely eredeti színleírásában ugyanis „barlangszerű pince” szerepel, ezért különleges, látványos díszletet nem várna az ember. Az invenciózus munkáival Szegeden már korábban is kitűnt Juhász Katalinnak azonban ezúttal is sikerült meglepetést okoznia: egy szétdőlt pravoszláv templomba telepítette a nyomortanyát. Az impozáns épületet úgy terítette ki, mintha holttest lenne egy középkori anatómiai színházban: támpilléres falai a szétcsúszott bordák, kupolája a körbevágott koponya, a hatalmas harang a szív. Ez a mesterien megkomponált színpadkép persze épp azért ilyen, hogy a rendezői koncepciót szolgálja. Horváth Péter ugyanis nem tükröt akart tartani elénk, nem romantikus szegénypátosszal, könnyes-bús részvétellel kívánta bemutatni a lecsúszottak világát. Sőt a merész házasságokkal feszesre rövidített szövegből az is nyilvánvaló: arra sem törekedett, hogy pontos analízist adjon a figurák sorsáról, motivációiról. Helyette illúziótlanul, nyersen a képünkbe vágja: a közösségi társadalom eszméje kihunyt, az emberi kapcsolatok kiüresedtek, virul a cinizmus, a gyűlölet. Darvas Ivánnal szólva: minden részvétünket önmagunk számára tartjuk fenn.

Egy pravoszláv templomban kelt életre a nyomortanya

Fotó: Miskolczi Róbert

Gorkij színművének nincs igazi főszereplője, vezéralakja, erősebb-gyengébb epizodistái vannak, akik megannyi minidrámat hordoznak magukban. Így aztán mindig társulatot próbáló csapatmunka az Éjjeli menedékhely színrevitele. Szerencse, hogy Szegednek van Király Leventéje. Ő Lukát is kicsit saját képére formálja: amolyan mindenben túli, bölcs, öreg, szeretetcentrikus, ikonját hittel csokolgató, de nagyon is realista csavargó-apostolt játszik, aki kíméletlenül őszintén beszél a haldokló Annával – Papp Gabriella alakítja a falchérren, halálszagúan –, miközben ő az egyetlen, aki részvétre, figyelemre méltatja. A népes szereplőgárdát nehéz lenne a rendelle-

zésemre álló néhány sorban egyenként pontosan jellemezni, de tetszett a hajdani arisztokrata Bárót játszó Jakab Tamás, a szűcs Bubnov szerepében Megyeri Zoltán, a Nasztyát impulzívan alakító Cseh Zsuzsa, a gyilkossá váló Vaszkát őszinte indulattal életre keltő Pataki Ferenc. Székelyi József alkoholista Szatyinja egy nagy igazságokat kimondó antik görög filozófus és egy cini-kus, modern kozmopolita ötvözet. A menedékhely tulajdonosait, a kéjsóvár és hullarablásig kapzsi Vasziliszát Szilágyi Annamária, férjét, Kosztilyovot – Rátkai Erzsébet találó medvebundás jelmezében – Janik László adja újjazdágakra rímelő utalásokkal.

„Végcélja nem a valóság ábrázolása. Ez csak a kiindulópont, eszük arra, hogy általa az egész életet megérzékeltesse.” A találó jellemzést Kosztolányi írta Gorkij színművéről. Amikor az alkohol rabságából menekülni akaró Szinész – Szerémi Zoltán alakítja – a darab végén a harang nyelvére fölakasztja magát, mi, a nézők is érezzük: a harang értünk is szól.

A Csajkovszkij, Viszockij, *Hobo és Dinnyés József* zenéivel, dalai- val jelenetekre tagolt előadás talán jobban megélné a kamarszínházban, már csak azért is, mert – tisztelet a kevés kivételnek – színészeink nem tudnak úgy beszélni, hogy az a nagyszínház utolsó soraiban is érthető legyen.

HOLLÓSI ZSOLT

Megtalálták az asszonyt

Szombat délután épségben megtalálták Szegeden azt a 46 éves, szellemi fogyatékos csongrádi asszonyt, aki péntek délelőtt tűnt el otthonából. Azt, hogy az erősen dadogó, kommunikálni alig képes asszony, hogy került Csongrádról Szegedre, nem lehet tudni.

Makó: egy házasságkötés – egy bontóper

A férj hűtlensége a leggyakoribb válóok

Mindössze hárommal több házasságot kötöttek tavaly Makón, mint ahány válást kimondott a városi bíróság. Évről évre egyre több házasság bomlik fel, a válások oka – mint kiderült – többnyire a férj hűtlensége.

A makói önkormányzat anyakönyvezésének adatai alapján tavaly a korábbi évek átlagánál jellemzően több, összesen 135 házasságot kötöttek a polgármesteri hivatalban, ám a kedvező adatot árnyalja, hogy ezzel párhuzamosan a válások száma is növekedett. Szentandrassy Ildikó, a Makó városi bíróság elnöke tudunkra adta: tavaly 132 bontóper jegyezték. Ez azt jelenti, hogy „hivatalosan” mindössze három családdal bővült a csaknem huszonhatezer főt számláló település társadalma.

Ezek az adatok persze nem adnak teljesen precíz képet, hiszen egyrészt a bíróság illetékessége az egész kistérségre kiterjed, illetve Csomor Ágnesről, a hatóság osztály vezetőjéről megtudtuk: vannak olyan, családként ugyan Makón élő házasulandók, akik más város, vagy falu anyakönyvvezetője előtt fogadnak örök hűséget egymásnak.

Az ezredforduló óta a házasságkötésekkel együtt folyamatosan emelkedett a válások száma is, hiszen 2001-ben 106 esküvőre 124 válás jutott, 2002-ben már 112-en léptek frigyre Makón, ugyanekkor 128-an felbontották sajátjukat. Tavalyelőtt 118 házasságkötést jegyeztek anyakönyvbe, míg 128 válást mondott ki a bíróság, így az utóbbi esztendő sorában először tavaly haladta meg a megkötött életközösségek száma a felbontottakat.

Tizenkét évi házasság után döntött úgy a makói belvárosban élő, két gyermeket nevelő – teljes neve elhallgatását okkal kérő – harminchat éves Szilvia, hogy válókeresetet nyújt be férjével szemben. Úgy látja, nincs más megoldás, még a gyermekek érdekében sem őrizhető meg házassága.

– Nagyon sok oka van a válásunknak, a döntésem végleges, immár hajthatatlan vagyok. A legnagyobb probléma férjem ita-

lozása és erőszakossága. Több-ször is előfordult, hogy ittasan, durván szólt a gyerekekhez, a köztünk lévő lelki és testi kapcsolat is megromlott. Szinte biztos, hogy mindkét gyermekem hozzám kerül, hiszen a férjem a munkája miatt se tudná nevelni őket – mondta az asszony, aki kérdésemre, miszerint az utóbbi időben változott-e meg ura magatartása azt mondta: a kívüllők szerint mindig is erőszakos volt, de igazán nyilvánvalóvá csak most vált számára a helyzet.

Szilvia is vallja: családja tragédiája sajnos Makón is tipikus jelenség. Elmondta: ismeretségében, baráti körében egyre gyakoribbak a válások, szerinte a harmincas házaspárok többsége vagy válófélben van, vagy már túl is van a bírósági procedúrán. Szerinte az ital mellett a leggyakoribb probléma a hűtlenség, házasságtörést leggyakrabban a férfiak követnek el, és ezzel meg is rendül a kapcsolaton belüli bizalom.

– Nem tapasztalom, hogy az évek múlásával jellemzően több válás miatt keresnének fel, szerintem hosszú idő óta nagy eltérés nincs a válóperek számában, ami úgy vélem, korjelenség – fogalmazott a válópereket is vállalkozó makói ügyvéd, Tóth Veronika, aki megerősítette Szilvia szavait: legtöbbször a férfiak keresnek-találnak feleségüknek fiatalabb, csinosabbnak tartott hölgyet, ezért megy tönkre párkapcsolatuk, és fut zátonyra megkötött életközösségük, bár ennek az ellenkezőjére, az asszony hűtlenségére is akad példa – hangsúlyozta a jogász.

Az ügyvédnő még elmondta: a riasztóan sok válás is közrejátszik abban, hogy a fiatalok jellemzően elsősorban az életjátszék helyett, bár több esetben is előfordult, hogy ilyen kapcsolatok felbontásához is segítségül hívják – elsősorban a közösen megszerzett vagyon elosztása érdekében. Makón egyébként nem jellemző, bár előfordul, hogy adósságrendezés, vagy vagyoni kérdések miatti „színlelt” válás miatt keresnek fel az ügyvédet.

I. SZ.

Szentpéteri Csilla, Székelyi József és Zalán Tibor

Szegediek a Párkapcsolatban

Szegedhez is kötődő művészek, szakemberek szólnak meg a Párkapcsolat című konfliktuskezelő magazin legfrissebb számában.

MUNKATÁRSUNKTÓL

„Ha az ember gyereket, és biztos családi hátteret akar, akkor a házasságot nem szabad megbánni. Hálás vagyok a feleségemnek, nélküle talán elkallódtam volna. De a gyerekeimnek is szükségük van az apjukra. Lehet, hogy az életemet is nekik köszönhetem, hiszen a költők hajlamosak az önpusztításra” – a szegedi egyetemen végzett József Attila-díjas költő, író, Zalán Tibor vall így a lapnak, amelynek legfrissebb számában Szentpéteri Csillával is találkozhatnak az olvasók. A népszerű zongoraművész, aki zenekari karrierjét szegedi iskolákban alapozta meg, mesél „menyasszonykodásairól” és fotóművész párjáról.

Szegedi születésű a folyóirathoz mellékelt kisregény szerzője, Berniczky Konkoly Edit író, újságíró. A Gazdátlan szív egy házasság felbomlásának története. A szegedi színikirak,

Székelyi József gyerekkorát alapvetően meghatározta szülei különleges kapcsolata: a hamar begyógyult szerelem helyett évdőd, viccelődő baráti viszony alakult ki közöttük. Popper Péter pszichológus professzorral szeretetről, szolidaritásról, érzelméről, míg Komlósi Piroska pártterapeutával az együttélés művészetéről találunk beszélgetést a lapban. Magyar írók, költők párkapcsolatáról nyilatkozik Lengyel András szegedi irodalomtörténész és Szuromi Pál szegedi művészeti író, Czeizel Endre pedig a magyar költőgénéusok családtörténeti jellegzetességeiről ír.

Az olvasók ezentúl megújult honlapon, a www.pkm.hu címen érthetik el a házassági krízisben lévő, különélők, váló felek, családsegítő és gyermekvédő szakemberek Szegeden szerkesztett lapját, amely már nemcsak a hírlapárusoknál, hanem a könyvesboltokban is kapható.

Győztesek koncertje a Bartókban

A legendás tenoristáról, Simándy Józsefről elnevezett, tavaly megrendezett országos énekverseny két szegedi győztese, Tóth Zsuzsanna és Cser Krisztián (képeinken) ad koncertet hétfőn este 6 óra-kor a Bartók Béla Művelődési Központ dísztermében.

A Szegedi Operabarátok Egyesületének estjén ugyanazzal a műsorral szerepelnek, amiről nemrégiben hangfelvétel készült a Magyar Rádió Márványtermében rendezett koncertjükön. Zongorán közreműködik Cser Ádám, akinek több szerzeménye is hallható a népszerű operaáriákból összeállított műsorban. Tóth Zsuzsanna tavaly szerzett magának a diplomát a Szegedi Tudományegyetem Zeneművészeti Főiskolai Karán, a basszista Cser Krisztián jelenleg is a kar hallgatója.

Rendeljen Személyes Bélyegét a Magyar Postától, és lepje meg szeretteit egy személyre szóló zodiákus bélyeggel ellátott levéllel, képeslappal. Megrendelhető interneten, valamennyi postán, vagy személyesen elkészíthető a budapesti Filapostán! Cím: Budapest V. ker. Városház u. 18. (bejárat a Petőfi Sándor u. felől) Telefon: 06 40 46 46 46 (H–P: 8:00–15:30) Fax: 06 1 318 33 53 e-mail: személyesbelyeg@posta.hu

www.posta.hu

Magyar Posta

042196573